

En större valuta sprider riskerna

Svenska Dagbladet den 11 juni 2003

Kolumn | Inför folkomröstningen.

En valuta fungerar mera effektivt ju fler som använder den. Ett område där detta blir tydligt är de finansiella marknaderna. Den europeiska gemensamma valutan är en nödvändig förutsättning för fungerande gemensamma europeiska finansiella marknader. Genom euron har Europa på kort tid fått finansiella marknader som kan konkurrera med den amerikanska i storlek och i effektivitet. Valfungerande finansiella marknader kan tyckas vara något som i första hand gläder dem som arbetar på finansmarknaderna, medan det har mindre betydelse för hushåll och företag. Sett ur det aktuella svenska perspektivet är det snarare precis tvärtom. Genom att ha en stor valuta som hemmavaluta och en stor kapitalmarknad som hemmamarknad är det möjligt för den som placerar pengar att sprida sina risker på ett väsentligt bättre sätt än om man är begränsad av en liten marknad och en liten valuta.

Den som placerar utanför det egna valutaområdet måste beakta risken inte bara i den tillgång hon placerar i, utan också i den valuta som tillgången handlas i. De stora placeringarna i Sverige i dag är pensions- och försäkringsfonder. Att kunna placera i hela euroområdet utan att behöva ta någon valutarisk ger dessa möjligheter att minska risken i sina placeringar vid en given avkastning eller om de så vill, öka avkastningen vid en given risk.

Ser vi en stor kapitalmarknad ur det enskilda företags synvinkel så leder den till minskade kapitalkostnader för företagen. Det är en effekt av att det finns en större mångfald av slutplaceringar på en stor kapitalmarknad. Detta leder till minskade avkastningskrav. Effekten är också belagd i ett antal olika forskningsrapporter.

För de stora svenska företagen är denna effekt kanske inte så betydelsefull. De kan på olika sätt använda sig av den existerande euromarknaden även om Sverige står utanför euron. För mindre och medelstora företag kan denna möjlighet till minskade kapitalkostnader vara mycket betydelsefull. De minskade kapitalkostnaderna kan förväntas leda till ökade investeringar, vilket ökar möjligheterna för dessa företag att växa.

En annan pluspost för såväl hushåll som företag är att konkurrensen på de finansiella marknaderna kommer att skärpas. I dag lever svenska fondförvaltare och banker i praktiken med ett gränsskydd som bland annat en egen svensk valuta bidrar till. Med en gemensam valuta kommer konkurrensen över gränserna gradvis att öka. Detta innebär att vi kan förvänta oss sjunkande marginaler i bankerna och minskade uttag för förvaltningskostnader i olika kapitalförvaltningsfonder.

Den ökade konkurrensen kommer att göra livet tuffare på de finansiella marknaderna. Det skulle kunna vara en förklaring till att entusiasmen för euron där är begränsad. Man får dock inte glömma bort att den nya konkurrenssituation också skapar nya möjligheter för svenska finansiella företag. Den kategori som skulle drabbas allra hårdast är givetvis valutahandlarna. Här skapas inte några nya möjligheter. För dem försvinner större delen av basen för affärsverksamheten, om Sverige ansluter sig till euron.

Den andra sidan av detta mynt är att kostnaderna för valutaväxling försvinner för hushåll och företag. Till skillnad mot vad nejsidan hävdar torde detta dock vara en av de mindre plusposterna av att byta till valuta som används av 300 miljoner människor.

Författare: Ulf Jakobsson

©Svenska Dagbladet eller artikelförfattaren.